

नेपाल
राष्ट्रिय वित्त मंत्रालय
मुख्यमन्त्री का प्राप्ति भएको
उपचार संसदीय कोषमा ४२
वित्तमन्त्री द्वारा

२०८५।१९४९।११
सहायक रजिस्ट्रार

कम्पनी ऐन, २०२१ अन्तर्गत संस्थापित
जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडको
प्रबन्धपत्र

१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड हुनेछ ।
अंग्रेजीमा यसलाई (Jadibuti Utpadan Tatha Prasodhan Company Limited) भनिने छ ।

२. कम्पनीको रजिस्टर्ड कार्यालय रहने ठेगाना: यस कम्पनीको रजिस्टर्ड कार्यालय का.जि.का.म.न.पा.
वडा नं.३१ कोटेश्वरमा रहनेछ । आवश्यकतानुसार स्वीकृति लिई अन्य ठाउँमा पनि शाखा कार्यालय,
फार्म खोल्न वा रजिस्टर्ड कार्यालय सार्न सकिनेछ । हाल भै रहेका कम्पनीका शाखा कार्यालय, फार्महरु
अन्यथा व्यवस्था नभएसम्म यथावत रहनेछन् ।

३. कम्पनीले गर्ने व्यवसाय वा कारोबारको प्रकृति: कम्पनीको उद्देश्य उत्पादन, व्यापार तथा सेवा
मूलक हुनेछ ।

४. कम्पनीको उद्देश्य:

- १.) यस कम्पनीको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।
 - क) देशभित्र उपलब्ध जडीबुटीको सदुपयोग गर्न यिनिहरुलाई प्रशोधन गर्ने र औषधियुक्त कच्चा
पदार्थ बनाउने ।
 - ख) देशका विभिन्न आवहामा उपयुक्त जडीबुटी बीज विरुवा तथा मरमसलाहरु उच्जनी गर्ने र
प्रशोधन समेत गर्ने ।
 - ग) औषधिको आवस्यकता पुरा गर्न देशका विद्यमान वनस्पतिक श्रोत परिचालन गर्ने ।
 - घ) साधारण प्राविधिक सीपवाट जडीबुटीको खेती र प्रशोधनका कार्यहरु स्थानीय रूपमा गराई ती
वस्तुहु यस कम्पनीले खरिद गरी दिने ।
 - इ) पात, छाला, बोका, बीज, फलफूल तथा जराहरु संकलन गर्ने विधिहरु जनतालाई बोध
गराउने । जडीबुटीहरुको संरक्षण, सम्वर्धन र सदुपयोगको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरु
संग समन्वय राखि नेपाल सरकारले तोकेको नीति निर्देशन बमोजिम गर्ने ।
 - च) कोरा जडीबुटीहरु तथा उच्जनी गरिएका बीज विरुवाहरु कम्पनीले निर्धारित गरेको मूल्यमा
खरिद विक्री गर्ने ।
 - छ) स्वदेशी तथा विदेशी बजारको कच्चा तथा तयारी उत्पादनको मागलाई क्रमिक रूपले आपूर्ति
गर्दै लैजाने ।
 - ज) उच्च स्तरका जडीबुटीहरुको निकासी व्यापार गर्ने ।

झ) कम्पनीका उत्पादनहरूको अनुसन्धान विकास तथा बजार प्रवर्धनका लागि अन्य स्वदेशी वा विदेशी संस्थाहरू संग सम्युक्त लगानीमा कार्यहरू गर्ने ।

ज) आफ्ना कार्यक्षेत्र भित्रका अनुसन्धानात्मक र विकास सम्बन्धि कामहरू आवस्यकता अनुसार उपयुक्त प्रकृयाद्वारा संचालन गर्ने गराउने ।

ट) परम्परागत जडिवुटीजन्य औषधी, पेय पदार्थ तथा सौन्दर्य सामाग्री उत्पादन तथा विक्री गर्ने ।

२) कम्पनीले उपदफा (१) बमोजिमको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न प्रचलित कानुन बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति वा इजाजत प्राप्त गर्नु पर्ने भएमा सो प्राप्त भएपछि मात्र कार्यान्वयन गर्ने छ ।

३) उप दफा (१) संग सम्बन्धित उद्देश्यको सम्बन्धमा अनुमति वा इजाजत प्राप्त गरेको पन्थ दिन भित्र त्यस्तो अनुमति वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपि कार्यालयमा पेश गरिने छ ।

५. कम्पनीको उद्देश्य प्राप्त गर्ने गरिने कामहरू: यस कम्पनीले दफा ४ बमोजिमका उद्देश्य प्राप्त गर्न देहायका कामहरू गर्ने छ ।

क) कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने जग्गा, भवन, सवारी साधन र आवश्यक उपकरण खरिद तथा विक्री वितरण गर्ने वा भाडामा लिई वा दिई प्रयोग गर्ने ।

ख) कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्त गर्ने तथा तिनको सेवाका शर्तहरू निर्धारण गर्ने ।

ग) कम्पनीको नाममा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता खोल्ने र संचालन गर्ने ।

घ) कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने रकम बैंक वा कुनै वित्तीय संस्थाबाट कम्पनीले धितो राखि वा नराखी कर्जा लिने ।

ङ) कम्पनीको नामबाट शेयर तथा डिवेन्चर खरिद गर्ने तथा त्यसलाई विक्री गर्ने ।

च) कम्पनीको उद्देश्यसंग मिल्दो जुल्दो उद्देश्य भएका स्वदेशी तथा स्वीकृति लिई विदेशी कम्पनी, फम तथा व्यक्तिसंग समझौता गर्ने वा संयुक्त भै काम गर्ने ।

छ) कम्पनीले आफ्नो सम्पत्तिको सुरक्षाका लागि वीमा गराउन सक्नेछ ।

ज) कम्पनीले उद्देश्य संग मिल्ने विषयमा परामर्श सेवाको कार्य गर्न सक्नेछ ।

झ) कम्पनीको उद्देश्य पुरा गर्न सहायक हुने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

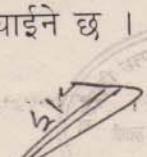
६. कम्पनीको पुँजीको संरचना: कम्पनीको पुँजीको संरचना देहाय बमोजिम हुने छ ।

क) कम्पनीको अधिकृत पुँजी रु. ५,००,००,००,०००/- (पाँच अर्ब रुपैयाँ) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु. १००/- दरका ५,००,००,००० (पाँच करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।

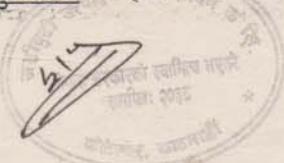
ख) कम्पनीको जारी शेयर पुँजी ५०,००,००,०००/- (पचास करोड रुपैयाँ) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रति शेयर दर रु १००/- का दरले ५०,००,००० थान साधारण शेयर मा विभाजन गरिएको छ ।

ग) कम्पनीका जारी पुँजी मध्ये संस्थापकहरूले तत्काल चुक्ता गर्न कवुल गरेको पुँजी रु. ४०,३४,९८,०००/- (चालिस करोड चौतिस लाख अठार हजार रुपैयाँ) हुनेछ ।

घ) कम्पनीले जारी गर्ने पुँजीको १९.३१% प्रतिशत सर्वसाधारणलाई छुट्याईने छ ।

- ८) सर्वसाधारणमा विक्री तथा बाँडफाँड गरीने शेयर कम्पनी ऐन एवं प्रचलित धितोपत्र कारोबार ऐन नियम अनुसार गरी विक्री तथा बाँडफाँड गरीनेछ ।
९. कम्पनीको शेयरको किसिम: - १) कम्पनीले हाल साधारण शेयर मात्र जारी गरेको छ ।
 २) आवश्यकता अनुसार प्रचलित कानूनको अधिनमा रही कम्पनीले अग्राधिकार शेयर जारी गर्न सक्नेछ । अग्राधिकार सम्बन्धि शर्तहरु साधारण सभाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
१०. शेयर खरिद वा हस्तान्तरण गर्न कुनै बन्देज रहेको भए सो कूरा:
 १) कम्पनी ऐन कम्पनीको प्रबन्ध पत्र र नियमावलीको अधिनमा रही कम्पनीको शेयर चल सम्पत्ति सरह विक्री गर्न वा धितो बन्धक राख सकिने छ ।
 २) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कम्पनीको संस्थापकले कम्पनी दर्ता हुँदा लिन कबुल गरेको शेयरको माग रकम पूरा चुक्ता नगरेसम्म र कम्पनीको प्रथम बाषिक साधारण सभा नभएसम्म निजको नाममा जारी भएको शेयर विक्री गर्न पाइने छैन ।
 ३) हाल कायम रहेको संस्थापक शेयरको खरिद विक्री नेपाल सरकारवाट स्विकृती नलिई विक्री गर्न सकिने छैन ।
११. शेयर वापतको रकमको भूक्तानी: शेयरको रकम भूक्तानि सम्बन्धी शर्त देहाय बमोजिम हुनेछ ।
 १) कम्पनीले आफ्नो आवश्यकता अनुसार संचालक समितिको बैठकबाट निर्णय गरी शेयर वापतको रकम आंशिक वा पर्ण रूपले भूक्तानी माग गर्न सक्नेछ ।
 २) शेयर वापत कम्पनीले माग गरेका रकमहरु निर्धारित समयमा शेयरधनिले बूझाउनु पर्नेछ
 ३) शेयर वापतको रकम माग गर्ने, माग गरेको रकम निर्धारित समयावधि भित्र बुझाउने, भूक्तानीको म्याद थप माग गर्ने जस्ता कुराहरुको व्यवस्था नियमावलीमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
१२. दायित्व सिमित हुने: यस कम्पनीको कारोबारको सम्बन्धमा शेयर धनीको दायित्व निजले खरिद गरेको शेयर वा खरिद गर्न कबुल गरेको शेयरको अंकित मूल्यसम्म मात्र सीमित रहनेछ ।
 तर, कुनै शेयरधनी वा संचालकले सो हैसियतमा तेस्रो पक्षसँग गरेको व्यक्तिगत जमानत सम्बन्धी समझौता बमोजिमको दायित्वको हकमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।
१३. अन्य आवश्यक कुराहरु: १) कम्पनीको संस्थापना गर्दा लागेको खर्च कम्पनीले नै व्यहोर्नु पर्नेछ
 २) संस्थापक वा अन्य कुनै व्यक्तिले नगद बाहेक अन्य तरिकाबाट संचालक समितिले निर्णय गरे बमोजिम शेयर खरिद गर्न पाउनेछ ।
 ३) संस्थापक वा अन्य कुनै व्यक्तिले कम्पनीको काममा विशेष योगदान पुर्याएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई संचालक समितिको संवासम्मत निर्णय र साधारण सभाको ६७% शेयर प्रतिनिनिधित्व हुने गरी भएको निर्णयले प्रोत्साहन स्वरूप कम्पनीको चुक्ता पूँजीको ५(पाँच) प्रतिशतसम्म निःशुल्क शेयर उपलब्ध गराउन सकिने छ ।
 ४) अन्य कुरा साधारण सभाले कम्पनी ऐन १०६३ तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनको परिधि भित्र रही समय समयमा निर्णय गरिएको बमोजिम हुनेछ ।
१४. कम्पनीको प्रकृति अनुरूप अन्य थप व्यवस्था गर्ने भए सो कुरा खुलाउने - हाल सो सम्बन्धि अन्य व्यवस्था गरिएको छैन ।

१३. प्रवन्धपत्र संशोधन भएमा लागु हुने व्यवस्था: यस प्रवन्धपत्रमा कम्पनीले कुनै संशोधन गर्नु पर्ने भएमा साधारण सभावाट विशेष प्रस्ताव पारित गरी सो निर्णय कार्यालयमा अभिलेख भएपछि मात्र प्रवन्धपत्र संशोधन भएको मानिने छ ।

१४. प्रवन्धपत्र बाझिएको हदसम्म अमान्य हुने: यस प्रवन्धपत्रमा लेखिएका कुरा कम्पनी ऐन, २०६३ वा प्रचलित कानूनसँग बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य भई बदर हुनेछ ।

१५. संस्थापक सम्बन्ध विवरण:

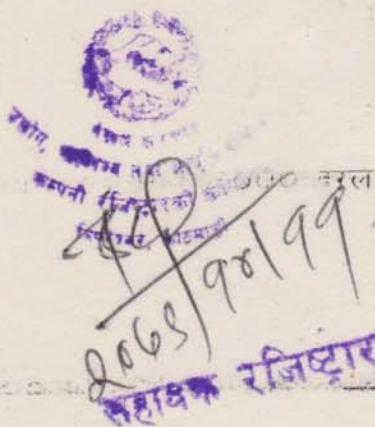
सि.नं.	संस्थापकको नाम	शेयर विवरण	कैफियत
१	श्री ५ को सरकार	३११६०	प्रति शेयर रु.१००० दरले
२	बन पैदावार विकास समिति	१३०२	प्रति शेयर रु.१००० दरले
३	शाहि औषधि लिमिटेड	१३०२	प्रति शेयर रु.१००० दरले
४	कृषि विकास वैक	१११६	प्रति शेयर रु.१००० दरले
५	सर्व साधारण	३७२०	प्रति शेयर रु.१००० दरले

संचालक समितिको उद्घोषण: जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडको मिति २०६५/०६/१५ को साधारण सभाको निर्णय बमोजिम हाल परिवर्तित ढाँचाको यो प्रवन्ध पत्र मस्यौदा गरेको ठीक साँचो हो । यो प्रवन्धपत्रमा उल्लेखित नाम, पद, हस्ताक्षरको व्यहोरा ठिक साँचो हो । कुनै कारणले झाउ ठहरिन गएमा सिर्जना हुने दायित्व व्यहोर्न मञ्चुरी छ । यो प्रवन्धपत्रमा लेखिएका कुरा साँचो हो झुइ ठहरे कानुन बमोजि सहन बुझाउन मञ्चुर छु भनी सहि छाप गर्ने:-

(संगिता यादव)
(महाप्रवन्धक)

मसौदाकार
अधिवक्ता:- सेवन्तराज निरौला
प्र.प.नं. ४८१६

इति संवत् २०७९ साल असोज महिना २९ गते रोज ७ शुभम्

कम्पनी ऐन, २०२१ अन्तर्गत संस्थापित
जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडको
नियमावली
परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

२०६८/१०/१९९९
सहकार रजिस्ट्रार

१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड हुनेछ ।
अंग्रेजीमा यसलाई (Jadibuti Utpadan Tatha Prasodhan Company Limited) भनिने छ ।
२. कम्पनीको रजिस्टर्ड कार्यालय रहने ठेगाना: यस कम्पनीको रजिस्टर्ड कार्यालय का.जि.का.म.न.पा. वडा नं.३१ कोटेश्वरमा रहनेछ । आवश्यकतानुसार सम्बन्धित निकायको स्वीकृति लिई अन्य ठाउँमा पनि शाखा कार्यालय, फार्म खोल्न वा रजिस्टर्ड कार्यालय सार्न सकिनेछ । हाल भै रहेका कम्पनीका शाखा कार्यालय, फार्महरु अन्यथा व्यवस्था नभएसम्म यथावत रहनेछन् ।
३. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलिमा,
- क) "ऐन" भन्नाले कम्पनी ऐन, २०६३ सम्झनु पर्छ
 - ख) "कार्यालय" भन्नाले कम्पनी रजिस्टरको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।
 - ग) "कम्पनी" भन्नाले जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड सम्झनु पर्छ ।
 - घ) "पदाधिकारी" भन्नाले कम्पनीको संचालक, प्रबन्ध संचालक, कार्यकारी प्रमूख, महाप्रबन्धक, प्रबन्धक, कम्पनी सचिव, लिक्वीडेटर वा विभागिय जिम्मेवारी लिने कुनै कर्मचारी समेत सम्झनु पर्छ ।
 - ड) "सभा" भन्नाले कम्पनीको साधारण सभा सम्झनु पर्छ ।
 - च) "समिति" भन्नाले कम्पनीको संचालक समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
 - छ) "प्रबन्ध पत्र" भन्नाले कम्पनीको प्रबन्ध पत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।
 - ज) "संचालक" भन्नाले संचालक समितिका सदस्यलाई सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले अध्यक्ष समेतलाई जनाउछ ।
 - झ) "महाप्रबन्धक" भन्नाले कम्पनीका महा-प्रबन्धकलाई सम्झनु पर्दछ ।
 - ज) "शेयरवाला" भन्नाले यो कम्पनीको शेयरमा स्वामित्व भएका संस्था वा व्यक्तिलाई सम्झनु पर्दछ ।
 - ट) "शेयर प्रमाणपत्र" भन्नाले यो कम्पनीको शेयर धारण गर्ने व्यक्तिलाई शेयर वापत कम्पनीबाट प्रदान गरिने निस्सालाई समेत जनाउछ ।
 - ठ) "सम्बन्धित विभाग" भन्नाले नेपाल सरकार उद्योग विभागलाई सम्झनु पर्दछ ।

- ३) "सचिव" भन्नाले कम्पनीका संचालक समितिका सचिवलाई जनाउँछ, सो शब्दले कम्पनी सचिवलाई समेत बुझाउँछ ।
- ४) "शाखा कार्यालय" भन्नाले यस कम्पनीका शाखा कार्यालय र जडीबुटी फार्म समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
४. कम्पनीको उद्देश्य: कम्पनीको उद्देश्य प्रवन्धपत्रको दफा ४ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - २
शेयरपैंजी तथा ऋण

५. शेयरको अंकित मूल्य यस कम्पनीको शेयरको मूल्य रु. १००। - हुनेछ ।
६. शेयरमा लियन रहने कुरा:- शेयर धनिहरूले कम्पनीलाई तिर्न वाँकी रहेको शेयर वापतको रकम वा कम्पनीलाई कानून बमोजिम बुझाउनु पर्ने वाँकी रकम वापत निजहरूका नाममा दर्ता भएको शेयर र सो वापत वाँडिने लाभांशमा कम्पनीको लियन वा दावी रहनेछ ।
७. विभिन्न वर्गका शेयरहरू जारी गर्ने भए त्यस्ता शेयरको वर्ग, त्यसमा निहित शेयरधनीको हक अधिकार तथा बन्देजहरू: (१) यस कम्पनीले संस्थापक समुह र सर्वसाधारण समुह गरी दुई समुहका शेयरहरू जारी गर्नेछ ।
- २) संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने संख्या बाहेक अन्य हक अधिकार तथा बन्देजहरू दुवै समुहका लागि समान रहने छ ।
- ३) कम्पनीको माग बमोजिम संस्थापक वर्गको शेयर विक्री हुन नसकेमा सोही वर्गको अर्को शेयरधनीले समान तरिकाले खरिद गर्न सक्ने छ । त्यसरी खरिद नभएको शेयरलाई सर्व साधारण शेयरमा परिणत गरी विक्री गर्न सकिने छ ।
- ४) संचालक समितिले अन्यथा निर्णय गरेकोमा बाहेक कम्पनीका संस्थापकहरूले लिएको शेयर अनुपातमा वृद्धि भएको शेयर वाँडफाँड हुनेछ ।
८. नियम ७ बमोजिम जारी भएको शेयर खरिद गर्ने शेयरधनिको अधिकारमा हेरफेर गर्दा सम्बन्धित वर्गका शेयरधनीहरूको स्वीकृति चाहिने वा नचाहिने हो सो कूरा खूलाउने:- १) कुनै वर्गको शेयर खरिद भएको शेयरधनिको अधिकारमा हेरफेर वा थपघट गर्दा सम्बन्धित वर्गका कूल शेयरधनीहरूको ६७% को वहमतले स्वीकृति प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- २) एक वर्गको शेयरधनीको अधिकार सम्बन्धमा छलफल गर्न वसेको साधारण सभामा अर्को वर्गको शेयरधनीले मताधिकार प्रयोग गर्न पाउने छैन ।
९. अग्राधिकार शेयर: अग्राधिकार शेयर जारी भए सो सम्बन्धमा देहायका कूरा खूलाउने:- हाल अग्राधिकार शेयर जारी गरिएको छैन । कम्पनीले आवस्यक देखेमा साधारण सभाबाट पारित गरी आवस्यक शर्त तोकी अग्राधिकार शेयर जारी गर्न सक्नेछ ।
१०. संस्थापकले लिनु पर्ने शेयर: कम्पनीको संस्थापक हुन १००० कित्ता शेयर लिएको हमु पर्नेछ ।

[Handwritten signature]

११. शेयर वापतको रकमको भुक्तानीको माग तथा शेयर जफत सम्बन्धि व्यवस्था: कम्पनीको आवश्यकतानुसार शेयर वापतको रकमको भुक्तानी माग गरिनेछ । शेयर वापतको भुक्तानी तथा शेयर जफत सम्बन्धि अन्य कुरा कम्पनी ऐन वमोजिम हुनेछ ।

१२. शेयर विक्री वा धितो बन्धक सम्बन्धि व्यवस्था: १) कम्पनीको शेयर चल सम्पत्ति सरह अर्को व्यक्तिलाई विक्री गर्न वा धितो बन्धक राख सक्नेछ ।
२) शेयर विक्री वा धितो बन्धक र दाखिल खारेज सम्बन्धि व्यवस्था ऐन वमोजिम हुनेछ ।

१३. शेयरको प्रमाणपत्रः- कम्पनीले जारी गर्ने शेयरको प्रमाणपत्रमा अध्यक्ष, संचालक वा कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख वा कम्पनी सचिव मध्ये कुनै दुई जनाले दस्तखत गरि शेयर प्रमाणपत्र जारी गर्नेछ ।

१४. शेयर पुँजी हेरफेर गर्ने कुरा:- साधारण सभावाट विशेष प्रस्ताव परित गरी ऐन वमोजिम कम्पनीको शेयर पुँजी हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

१५. आफ्नो शेयर आफैले खरिद गर्ने सम्बन्धि व्यवस्था: -१) कम्पनीले आफ्नो शेयर आफै खरिद गर्ने व्यवस्था गर्दा प्रचलित कानून वमोजिम रित पुर्याउने छ ।

१६. ऋण वा डिवेन्चर सम्बन्धि व्यवस्था: (१) कम्पनीले प्रचलित कानून वमोजिम ऋण वा डिवेन्चर उठाउनेछ ।

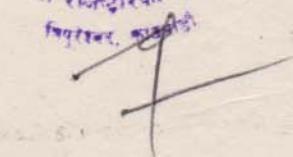
(२) जारी पुँजी पूर्ण रूपमा चुक्ता नभएसम्म कम्पनीले डिवेन्चर उठाउन सक्नेछैन ।
(३) कम्पनीले जारी गरेको डिवेन्चर शेयरमा परिणत हुन सक्ने वा नसक्ने हो सो कुरा जारी गर्दाको सूचनामा खुलाइने छ ।

(४) उपनियम (३) वमोजिम डिवेन्चर शेयरमा परिणत गर्नु पर्दा त्यस सम्बन्धि कुनै शर्त भएमा सो कुरा समेत ऋण वा डिवेन्चर जारी गर्दाको सूचनामा खुलाइने छ ।

(५) कम्पनीको डिवेन्चर अन्य चल सम्पत्ति सरह धितो बन्धक राख सकिने छ ।
(६) ऋण वा डिवेन्चर सम्बन्धी अन्य कुरा ऐनमा व्यवस्था भए वमोजिम हुनेछ ।
(७) डिवेन्चर हस्तान्तरण र दाखिला खारेजको सम्बन्धमा ऐनमा उल्लेख भएको भन्दा थप व्यवस्था गरिने भएमा सो कुरा ऋण वा डिवेन्चर जारी गर्दाको सूचनामा खुलाइनेछ ।

१७. शेयरधनी तथा डिवेन्चरवालाको दर्ता किताबको निरिक्षणः शेयर धनी वा डिवेन्चरवालाले कम्पनीको शेयर वा डिवेन्चर दर्ता किताब निरिक्षण गर्न चाहेमा कम्पनीले निरिक्षण ग्रन्त दिनु पर्नेछ ।

तर, कम्पनीले आफ्नो सूचना पाटीमा ३० दिन अगावै सचना दाँस मरी एक वर्षमा ४५ दिन नवर्दाई १ पटकमा बढीमा ३० दिन सम्म दर्ता किताबको निरिक्षण बन्द गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ३
साधारण सभा

१८. कम्पनीको साधारण सभा सम्बन्धी व्यवस्था: - १) यस कम्पनीको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछ।

- (क) वार्षिक साधारण सभा र
- (ख) विशेष साधारण सभा
- २) यस कम्पनीको प्रथम वार्षिक साधारण सभा कम्पनीले कार्यालयबाट कारोबार गर्न स्वीकृत पाएको मितिले ६ महिना भित्रमा गरिने छ र यस पछिका वार्षिक साधारण सभाहरु आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र गरिने छ।
- ३) यस कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा गर्नको लागि कम्तीमा २१ दिन अगावै र विशेष साधारण सभा गर्नको लागि कम्तीमा १५ दिन अगावै सभा हुने ठाँउ, मिति र छलफल गर्ने विषय खोली सबै शेयरधनीलाई सूचना दिइने छ।
- ४) संचालक समितिको अध्यक्ष वा संचालक समितिले तोकेको पदाधिकारीले साधारण सभा बोलाउने छ।
- ५) उपनियम (४) मा उल्लेखित पदाधिकारीले साधारण सभा नबोलाएमा वा अन्य कुनै कारणले संचालक समितिको वैठक बस्न नसकेमा संचालक समितिको कूल संचालकहरु मध्ये कम्तीमा ५१ प्रतिशत संचालक उपस्थित भई सोही कारण खुलाई साधारण सभा बोलाउने निर्णय गर्न सक्नेछन्। यसरी साधारण सभा बोलाउदा सबै शेयर धनीलाई उपनियम (३) बमोजिमको सूचना दिनु पर्नेछ। यसरी बस्ने संचालक समितिको वैठक र साधारण सभामा अध्यक्ष उपस्थित भएकोमा निजको अध्यक्षतामा र अध्यक्ष अनुपस्थित भएमा उपस्थित संचालकहरु मध्येवाट छानिएको संचालकले संचालक समितिको वैठक वा साधारण सभाको अध्यक्षता गर्नेछ।
- ६) उपनियम (३) वा (५) बमोजिम बोलाईएको साधारण सभामा नियम २३ बमोजिमको गणपुरक संख्या नपुगी त्यस्तो सभा हुन नसकेमा कम्तीमा १५ दिनको म्याद दिई पूँः साधारण सभा बोलाइने छ। यस्तो सूचना कम्तीमा ७ दिन अघि कुनै राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गरेमा रीत पुर्वक सूचना दिएको मानिने छ।

१९. साधारण सभाको कार्यविधि: १) साधारण सभाको अध्यक्षता संचालक समितिको अध्यक्षले गर्नेछ।

- २) संचालक समितिको अध्यक्ष अनुपस्थित भएमा उपस्थित संचालकाहरुले आफु मध्येवाट छानेको संचालकले सभाको अध्यक्षता गर्नेछ तर साधारण सभामा कुनै पनि संचालक उपस्थित नभएमा सभामा उपस्थित शेयरधनीले आफु मध्येवाट छानेको शेयर धनीले सभाको अध्यक्षता गर्नेछ।

- ३) सभाको काम कारबाही प्रारम्भ हुनु अघि सभाको वैधता बारे छलफल गरी गणपुरक संख्या पुगे नपुगेको एकिन गरिने छ र गणपुरक संख्या पुगेको पाईएमा सो सभा संचालन गर्न अध्यक्षको अनुमतिले विधिवत संचालन हुनेछ ।
- ४) सभामा छलफल गरिने प्रत्येक विषय (एजेण्डा) प्रस्तावको रूपमा प्रस्तुत हुनेछ र प्रस्तावमा छलफल गरिनेछ । अध्यक्षले अनुमति दिएकोमा बाहेक एउटा प्रस्तावमा निर्णय नभई अर्को प्रस्तावमा प्रवेश गरिने छैन ।
- ५) सभाको निर्णय वहुमतको आधारमा हुनेछ ।
तर, विशेष प्रस्तावको हकमा सभामा उपस्थित शेयरधनीहरू मध्ये पचहत्तर प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व गर्ने शेयरधनीले प्रस्तावको पक्षमा मत दिएमा मात्र त्यस्तो प्रस्ताव सभाबाट पारित भएको मानिने छ ।
- ६) सभामा मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णयिक मत दिनेछ ।
- ७) कूल शेयर पूँजीको ६७ प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व गर्ने शेयरधनीहरूले स्वीकृति दिएकोमा बाहेक सभाको सूचनामा उल्लेख नगरिएको विषय (एजेण्डा) उपर सभामा छलफल र निर्णय गरिने छैन ।
- ८) कुनै विषयमा शेयरधनिहरूको मत संकलन गर्नु पर्ने भएमा सभाको अध्यक्षले तोकेको प्रक्रिया अनुसार भन्त संकलन गरिनेछ ।
- ९) सभाका सम्बन्धमा थप कार्यविधि सभाको अध्यक्षले तोके बमोजिम हुनेछ ।

२०. साधारण सभामा पेश गर्ने अन्य विषय: ऐनमा उल्लेख भएको विषय बाहेक साधारण सभामा अन्य कुनै विषय पेश गर्नु पर्ने भए सो विषय एजेण्डाका रूपमा संचालक समितिले साधारण सभा समक्ष पेश गर्न सक्नेछ ।

२१. विशेष प्रस्ताव: ऐनमा उल्लेख भएका विषय बाहेक कम्पनीले विशेष प्रस्ताव प्रसिद्ध गरी निर्णय गर्नु पर्ने अन्य कुनै विषय भएमा सभा समक्ष विशेष प्रस्ताव लैजान सक्नेछ ।

२२. विशेष साधारण सभा: ऐन बमोजिम कम्पनीको विशेष सधारण सभा बोलाउन सकिन्छ ।

२३. गणपुरक संख्या: बाँडफाँड भएको कूल शेयर संख्याको कम्तिमा ५१ प्रतिशत शेयरधनिको प्रतिनिधित्व हुने गरी कूल शेयर धनिहरूमध्ये कम्तिमा ५ जना शेयरधनिहरू स्वयम् वा आफ्नो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) द्वारा उपस्थित नभई साधारण सभाको काम कारबाही प्रारम्भ हुने छैन ।

तर, नियम १८ को उपनियम (६) मा उल्लेख भए बमोजिम पूँ: बोलाईएको साधारण सभामा कूल शेयर संख्याको कम्तीमा पच्चिस प्रतिशत शेयरको प्रतिनिधित्व हुने गरी कम्तिमा ३ जना शेयरधनिहरू स्वयम् वा आफ्नो प्रतिनिधि द्वारा उपस्थित भएमा सभा संचालन गर्न बाधा पर्ने छैन ।

२४. प्रोक्सी मत सम्बन्धि व्यवस्था: १) प्रचलित कानून बमोजिम करार गर्न योग्य व्यक्तिलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।
 २) कुनै शेयर धनिले प्रतिनिधि नियूक्ती गरी आफू स्वयम उपस्थित भएमा त्यस्तो प्रतिनिधि स्वतः रद्द भएको मानिने छ ।
 ३) प्रतिनिधि मार्फत मतदान गर्न पाउनेछ ।
 ४) प्रतिनिधिले मतदान गर्न पाउने अधिकतम् हद वा सिमा प्रोक्सी प्राप्त गरेको शेयर संख्याको आधारमा हुनेछ ।
 ५) कुनै संचालकलाई कम्पनीको साधारण सभामा भाग लिनको लागि कुनै शेयर धनीले आफ्नो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरेको भएमा आफूलाई नियुक्त गर्ने विषयमा वा आफ्नो स्वार्थ वा व्यक्तिगत फाइदाको कुनै विषयमा त्यस्तो संचालकले उक्त शेयर धनिको प्रतिनिधिको हैसियतले मतदान गर्न पाउने छैन ।

२५. मतदानः - १) ऐन तथा यस नियमावलीमा अन्यथा लेखिएकोमा वाहेक प्रत्येक शेयरधनिलाई निजले लिएको प्रत्येक शेयर वापत साधारण सभामा एक मत दिने अधिकार हुनेछ ।
 २) फरक मताधिकार भएका शेयरहरु जारी नभएकाले त्यस्तो शेयर वापत कुन अनुपातमा साधारण सभामा मतदान गर्न पाउने हो सो कुरा खुलाइएको छैन ।
 ३) साधारण सभामा मताधिकार नहुने शेयर जारी गरिएको छैन ।
 ४) संचालक निर्वाचन गर्दा प्रतिपद एक शेयरको एक मत भन्दा बढी हुने गरी मतदान गर्न पाइने छैन ।
 ५) संचालक निर्वाचन गर्दा मतदान नगरी र्स्वसम्मतिले समेत नियुक्ति गर्न सकिन्दछ ।

२६. साधारण सभाको निर्णय विवरणको अभिलेखः - १) ऐन अनुसार खुलाउनु पर्ने कुरालाई साधारण सभाको काम कारबाही तथा निर्णयको विवरणको छुट्टै अभिलेख गरी राखिनेछ । त्यस्तो विवरणमा सभाको अध्यक्ष तथा कम्पनी सचिवले हस्ताक्षर गर्नु पर्नेछ । कुनै व्यहोराले सभामा कम्पनी सचिव अनुपस्थित भएको वा कम्पनी सचिवको नियुक्ति नभएको अवस्थामा सभाको अध्यक्ष तथा सभाले नियुक्ति गरेको एकजना शेयरधनीले त्यस्तो विवरणमा हस्ताक्षर गर्नु पर्नेछ ।
 २) उपनियम (१) अनुसार राखिएको साधारण सभाको काम कारबाहीको विवरणको अभिलेख कम्पनीको रजिस्टर्ड कार्यालयमा राख्नु पर्नेछ । त्यस्तो विवरण कुनै शेयरधनीले कार्यालय समयमा निरिक्षण गर्न चाहेमा कम्पनी सचिव वा कम्पनीले तोकेका अन्य कर्मचारीले निरिक्षण राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४
संचालक समिति

२७. संचालक समितिको गठन, संख्या र कार्यकालः १) पदेन नियुक्ति हुनेमा वाहेक संचालकहरुको नियुक्ति वा निर्वाचन वार्षिक साधारण सभावाट हुनेछ ।

२) यस कम्पनीमा ७ जनाको संचालक समिति हुनेछ जसमा निम्न बमोजिम संचालक रहने छनः
क) संस्थापक समुहबाट ५ जना

क्र.सं.	प्रतिनिधित्व गर्ने शेयर निकाय	पद	कैफियत
क)	प्रतिनिधि, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतको विभाग वा नेपाल सरकारले तोकेको वन सम्बन्धि कार्य गर्ने मन्त्रालय	संचालक/अध्यक्ष-१	
ख)	प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय	संचालक-१	
ग)	अन्य संस्थापक शेयरधनीबाट गोला प्रथाले	संचालक -१	
घ)	विशेषज्ञ प्रतिनिधि, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतको विभागबाट तोकिएको सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ	संचालक -१	व्यवसायीक संचालक हुने
ङ)	महाप्रवन्धक, वन तथा भु-संरक्षण मन्त्रालय वा सो अन्तर्गतको विभागबाट नियुक्त हुने	संचालक/सदस्य सचिव-१	नियुक्ति दिनांक: २०८३ सिप्रूलेख, बाटुमा

ख) वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व हुने संचालक मध्ये कम्तीमा एकजना महिला हुनु पर्नेछ ।

ग) सर्वसाधारण समुहबाट निर्वाचन वा सर्व सम्मतीबाट २ जना ।

३) संचालकहरूको कार्यकाल ५ वर्षको हुनेछ । तर, कुनै निकायको पदेन संचालक हुने भएमा वा संस्थागत प्रतिनिधित्व गरी संचालक हुने भएमा निज प्रतिनिधित्व गरी आउने निकाय वा संस्थाले तोके बमोजिम वा ५ वर्ष मध्ये जुन घटी हुन्छ सोही बमोजिम पदावधि कायम हुनेछ ।

४) वार्षिक साधारण सभा हुनु अगावै कुनै कारणले कुनै संचालकको पद रिक्त हुन आएमा वाँकी अवधिका लागि संचालकको नियुक्त जुन प्रक्रियाबाट पहिले भएको थियो सोहि प्रक्रियाबाट गरिनेछ । कुनै संचालकको कार्यकाल पूरा नहुँदै विचमा रिक्त भई सो पदमा नियुक्ति भएको संचालकको कार्यकाल जुन संचालकको पद रिक्त भई नियुक्त भएको हो सो संचालकको वाँकी कार्यकालसम्मको लागि मात्र हुने छ ।

तर, वार्षिक साधारण सभाद्वारा नियुक्त गरिएको सञ्चालकको पद कुनै व्यहोराले रिक्त भएमा सो रिक्त स्थानमा अर्को साधारण सभासम्मको लागि संचालक समितिले संचालक नियुक्ति गर्नेछ ।

५) संगठित संस्था वा निकायले संचालक नियुक्ति गर्दा निजको बैकल्पिक संचालक पनि नियुक्त गर्न सक्ने छ ।

६) संचालकको लागि सञ्चालक समितिले निर्वाचन निर्देशिका बनाउन सक्नेछ ।

२८. संचालक हुन लिनु पर्ने न्यूनतम शेयर संख्या:- यस कम्पनीको संचालकको पदमा नियुक्ति हुनको लागि कुनै पनि शेयर धनीले आफ्नो नाममा १००० कित्ता शेयर लिएको हुनु पर्दछ ।

तर, स्वतन्त्र संचालक र संगठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकको हकमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।

२९. शेयरधनी बाहेक अन्य कुनै स्वतन्त्र र व्यवसायिक व्यक्तिलाई संचालक नियुक्ति गर्ने भए निजहरूको संख्या, कार्यकाल, योग्यता तथा नियुक्ति प्रक्रिया सम्बन्धी व्यवस्था खुलाउने: - १) स्वतन्त्र र व्यवसायिक संचालकको योग्यता प्रचलित कानून बमोजिम संचालक समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
२) स्वतन्त्र र व्यवसायिक संचालकहरूको नियुक्तिको लागि संचालक समितिले योग्य व्यक्तिहरूको नाम चयन गरी नियूक्तिको लागि नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ । यसरी नाम तयार गर्दा जति जना स्वतन्त्र संचालक नियुक्ति हुने हो सो संख्याको कम्तीमा तीन गुणा बढी योग्य व्यक्तिहरूको नाम स्वतन्त्र संचालकको नियुक्तिको लागि नेपाल सरकार समक्ष प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
३) उपनियम (२) बमोजिम उल्लेख गरिएका व्यक्तिहरू मध्येवाट वा नेपाल सरकारले उपयुक्त देखेको विशेषज्ञलाई स्वतन्त्र र व्यवसायिक संचालकको रूपमा नियुक्ति गर्ने छ ।
४) स्वतन्त्र र व्यवसायिक सञ्चालकको काम, कर्तव्य, जवाफदेहीता तथा सुविधा प्रचलित कानून तथा साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३०. संचालक पूनः नियुक्ति हुन सक्ने वा नसक्ने :- एक पटक संचालक भई सकेको व्यक्ति संचालकमा पूनः नियुक्ति हुन सक्नेछ ।

३१. संचालक नियुक्ति सम्बन्धी कुनै खास व्यवस्था गर्ने भए सो कुराः- हाललाई कुनै व्यवस्था गरिएको छैन ।

३२. संचालकको पारिश्रमिक, भत्ता र सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था: - १) संचालकको पारिश्रमिक, बैठक भत्ता, दैनिक भत्ता तथा अन्य सुविधा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३३. संचालक समितिको काम कर्तव्य र अधिकारहरू:

- १) कम्पनी ऐन, कम्पनीको नियमावली, प्रबन्ध पत्रको अधिनमा रहि कम्पनीको उद्देश्य प्राप्त गर्नका लागि आवस्यक पर्ने नीति, नियम निर्माण गर्ने ।
२) कम्पनीको साधारण सभा बोलाउने, साधारण सभामा प्रस्तावहरू प्रस्तुत गर्ने ।
३) कम्पनीको वार्षिक बजेट तयार गरी लागु गर्ने ।
४) पदाधिकारीको नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक तथा सुविधा तोक्ने ।
५) साधारण सभाका निर्णयहरू लागु गराउने ।
६) प्रत्येक आर्थिक वर्षको हिसाव किताबको आधारमा शेयरधनीहरूलाई बाडिने लाभांसको घोषणा गर्ने ।
७) कम्पनीका लागि आवस्यक पर्ने कर्मचारीहरूको दरबन्दी निर्धारण गर्ने र उनीहरूको सेवा सुविधा सम्बन्धी विनियम बनाउने ।
८) पदाधिकारीहरूको कामको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने ।

- ९) कम्पनीको हित हुने विषयहरूमा संझौता गर्ने र त्यसलाई कार्यान्वयन गराउने ।
 १०) प्रचलिन कानूनो अधिनमा रहि अन्य कार्यहरू गर्ने ।

३४. अधिकार प्रत्यायोजन सम्बन्ध व्यवस्था: १) संचालक समितिले आफ्नो अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२) अधिकार प्रत्यायोजन गर्दा विषय तोकी संचालकहरूको उपसमिति वा कुनै संचालक वा पदाधिकारीलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३५. प्रवन्ध संचालक सम्बन्ध व्यवस्था:- १) यस कम्पनीमा महाप्रवन्धक रहने हुँदा प्रवन्ध संचालक नियुक्ति गरिने छैन ।

३६. प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सम्बन्ध व्यवस्था :- १) नेपाल सरकारले महाप्रवन्धकको रूपमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्ति गर्ने छ ।

२) महाप्रवन्धकको काम, कर्तव्य र अधिकार निम्नानुसार हुनेछ:

क) सञ्चालक समितिको निर्णय कार्यान्वयन गराउने ।

ख) प्रमुख प्रशासकको रूपमा कम्पनीको दैनिक कार्य संचालन गर्ने ।

ग) स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही खर्च गर्ने र कम्पनीको हरहिसाव र लेखा राख्ने ।

घ) संचालक समितिबाट स्वीकृत दरबन्दीका आधारमा आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरूको नियुक्ति गर्ने र तिनीहरूको कामको अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ।

ड) कम्पनीको तर्फबाट लिखतहरूमा हस्ताक्षर गर्ने, कम्पनीका कागजातहरू प्रमाणित गर्ने ।

च) कम्पनीको वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा गरी संचालक समिति समक्ष पेश गर्ने ।

छ) कम्पनीको प्रतिनिधिको हैसियतले गर्नुपर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

झ) कम्पनीको संचालक समिति तथा साधारण सभाको एजेण्डा तर्जुमा गर्ने ।

ज) संचालक समितिले तोके बमोजिमको कार्य गर्ने ।

३) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक तथा सेवाका अन्य शर्तहरू नेपाल सरकारद्वारा निश्चित गरिए बमोजिम हुनेछ ।

३७. संचालक समितिको बैठक कसले बोलाउने हो सो कुरा खुलाउने: १) अध्यक्ष संगको परामर्शमा महाप्रवन्धकले संचालक समितिको बैठक बोलाउनेछ ।

२) महाप्रवन्धकले उक्त अधिकार कुनै पदाधिकारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३८. संचालक समितिको बैठक सम्बन्ध कार्यविधि: - १) संचालक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार नियम ३७ मा लेखिएको पदाधिकारीले बोलाउने छ । त्यसरी बैठक नबोलाएमा कूल संचालक संख्याको कम्तीमा पच्चिस प्रतिशत संचालकहरूले माग गरेमा त्यस्तो पदाधिकारीले १५ दिन भित्र संचालक समितिको बैठक बोलाउनु पर्ने छ । यसरी माग गर्दा पनि बैठक नबोलाएमा सो कुरा खुलाई कम्तीमा २५ प्रतिशत संचालकले बैठकमा छलफल हुने विषय र

बैठक वस्ने समय तथा स्थान उल्लेख गरी संचालक समितिको बैठक बोलाउन सक्ने छन् । यसरी बैठक बोलाउदा अन्य संचालकहरूलाई उपनियम (२) अनुसार बैठकको सूचना दिनु पर्नेछ ।

- २) संचालक समितिको बैठकको सूचना संचालकले उल्लेख गरेको ठेगानामा लिखित रूपमा वा विद्युतिय संचार माध्यमबाट वा अन्य माध्यमबाट पनि दिन सकिनेछ ।
- ३) संचालक समितिको बैठकमा संचालकहरू स्वयम् उपस्थित हुनुपर्ने छ । तर बैकल्पिक संचालक नियुक्ति गर्ने संगठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने संचालक अनुपस्थित भएको अवस्थामा निजको बैकल्पिक संचालक उपस्थित हुन सक्नेछ ।
- ४) संचालकहरूको कूल संख्याको कम्तीमा ५१ प्रतिशत संचालकहरू उपस्थित नभए संचालक समितिको बैठक हुने छैन ।

तर, गणपुरक संख्या नपुगी संचालक समितिको बैठक हुन नसकेमा कम्तीमा ३ दिनको सूचना दिई अर्को बैठक बोलाउन सकिनेछ । त्यस्तो बैठकमा पनि गणपुरक संख्या नपुगेमा उपस्थित संचालकहरूले गरेको काम कारबाही तथा निर्णय मान्य हुनेछ ।

- ५) संचालक समितिको बैठकको अध्यक्षता संचालक समितिको अध्यक्षले गर्नेछ । निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित संचालकहरूले आफु मध्येवाट छानेको संचालकले अध्यक्षता गर्नेछ ।
- ६) संचालक समितिको बैठकमा बहूमतको निर्णय मान्य हुने छ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णयिक मत दिन सक्नेछ ।

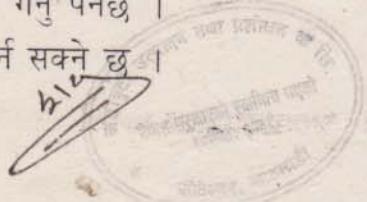
तर, आफ्नो निजी सरोकार वा स्वार्थ भएको विषयमा संचालक समितिको बैठकमा हुने छलफलमा उक्त संचालकले भाग लिन वा मतदान गर्न पाउनेछैन ।

- ७) संचालक समितिको कुनै बैठकको निर्णयमा असहमत हुने कुनै संचालकले आफ्नो असहमति जनाई राय लेख्न वा राख्न पाउनेछ ।
- ८) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संचालक समितिले गर्न पाउने कुनै कामको सम्बन्धमा संचालक समितिका सबै सदस्यहरू लिखित रूपमा सहमत भएमा त्यस सहमतिलाई निर्णय पुस्तिकामा संलग्न गरी त्यस्तो काम बैठक विना पनि गर्न सकिनेछ । त्यस्तो सहमतिलाई संचालक समितिको बैठकको निर्णय सरह मानिनेछ ।

३९. संचालक समितिको निर्णयको अभिलेखः - १) संचालक समितिको बैठकमा छलफल भएको विषय तत्सम्बन्धमा भएको निर्णयको विवरण (माईन्यूट) को छुटै अभिलेख राख्नु पर्नेछ र सो अभिलेखमा बैठकमा उपस्थित सम्पुर्ण संचालकहरू मध्ये कम्तीमा ५१ प्रतिशत सञ्चालकले सही गर्नु पर्नेछ ।

तर बैठकमा उपस्थित कुनै संचालकले निर्णयको विवरणमा सही नगरेकै कारणबाट त्यस्तो निर्णय अमान्य भएको मानिने छैन ।

- २) विद्युतिय सञ्चार साधन वा कम्प्यूटरको प्रयोग गरी निर्णयको विवरण राख्न सकिनेछ । यसरी निर्णयको विवरण राख्ने भए निर्णायको व्यहोरा फेरबदल गर्न नपाउने पर्याप्त व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- ३) कुनै शेयरधनीले संचालक समितिको निर्णय कार्यालय समर्थभित्र निरिक्षण गर्न सक्ने छ ।

परिच्छेद -५

हिसाब किताब, लेखा तथा लेखापरिक्षण

४०. कम्पनीको हिसाब किताब लेखा र लेखा परिक्षण: - १) कम्पनीको लेखा तथा हिसाब किताब प्रचलित कानुन अनुसार अधिकार प्राप्त निकायले निर्धारण गरेको लेखा मापदण्ड अनुरूप तयार गरिनेछ ।
२) कम्पनीले राख्नु पर्ने हिसाब किताब प्रतिदिनको कारोबार स्पष्ट देखिने गरी अध्यावधिक रूपमा राख्नु पर्नेछ ।
३) ऐन बमोजिम यस कम्पनीले आफ्नो हिसाब किताब लेखा परिक्षण गराउनेछ ।
४) कम्पनीको साधारण सभाले ऐन बमोजिम लेखापरिक्षक नियुक्त गर्नेछ । त्यसरी नियुक्त भएका समितिले पन्थ दिन भित्र निजको नाम कार्यालयमा पठाउने छ ।
तर, प्रथम साधारण सभा हुनु भन्दा अघि संचालक समितिले लेखा परिक्षक नियुक्त गर्नेछ ।
५) उपनियम (४) बमोजिम नियुक्त लेखा परिक्षकले आफुले लेखा परीक्षण गरेको हिसाब किताब र लेखाबाट कम्पनीको वासलात नाफा नोकसानीको हिसाब एवं नगद प्रवाह विवरण प्रमाणित गरी आफूलाई नियुक्त गर्ने अधिकारीलाई सम्बोधन गरी आफ्नो प्रतिवेदन कम्पनीलाई दिनेछ ।
कम्पनीले त्यस्तो प्रतिवेदनको प्रतिलिपि प्रत्येक शेयरधनी र कार्यालयलाई पठाउनु पर्नेछ ।
६) कम्पनीको अद्यावधिक हिसाब किताब कुनै शेयरधनीले निरीक्षण गर्न चाहेमा कार्यालय समय भित्र यथाशीघ्र निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।

४१. लेखापरीक्षण समिति सम्बन्धि व्यवस्था: ऐन अनूसार ३ सदस्यीय लेखा परीक्षण समिति राखिनेछ । लेखापरिक्षण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद : ६

विविध

४२. लाभांश सम्बन्धि व्यवस्था: - १) लाभांश वितरण गर्ने निर्णय भएको ४५ दिन भित्र लाभांश वितरण गर्नु पर्नेछ ।
२) उपनियम (१) बमोजिम अवधि भित्र लाभांश वितरण नगरेमा १० प्रतिशतको दरले लाभांशको व्याज समेत थप गरी लाभांशको थप रकम भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।
३) कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १८ को अधिनमा रही कम्पनीले शेयरधनीहरूलाई ५० प्रतिशत सम्म अन्तरिम लाभांश वितरण गर्न सकिनेछ ।
४) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनमुकै कुरा लखिएको भएता पनि कम्पनीले शेयर वापत माग गरेको रकम चुक्ता नगर्ने शेयर धनिलाई प्राप्त हुन लाभांश रोका राख्न सकिने छ ।

४३. शेयर धनी, डिबेन्चरवाला, संचालक वा पदाधिकारीलाई दिने तथा निजबाट प्राप्त होने सूचना: कम्पनीले शेयरधनी, डिबेन्चरवाला, संचालक वा पदाधिकारीलाई र शेयरधनी वा डिबेन्चरवालाहरूले कम्पनी, संचालक वा कम्पनीका पदाधिकारलाई कुनै सूचना वा जानकारी विद्युतीय वा अन्य कुनै माध्यमबाट दिन सक्नेछ ।

४४. कम्पनी सचिव: प्रचलित कानूनले तोकेको योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई कम्पनी सचिव नियुक्त गरिने छ । निजको पदावधि, सेवा शर्त, काम, कर्तव्य र अधिकार प्रचलित कानून तथा संचालक समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

४५. कम्पनीको छापः - १) कम्पनीले आफ्नो छापको प्रयोग गर्नेछ । कम्पनीको छाप अध्यक्ष, महाप्रबन्धक वा कार्यकारी प्रमुखको जिम्मामा रहि प्रयोग हुनेछ ।
२) अनधिकृत रूपमा छाप प्रयोग गरी कम्पनी उपर कुनै दायित्व सिर्जना भएमा सो छाप जिम्मा लिने व्यक्तिबाट त्यस्तो दायित्व वापत सिर्जना हुने रकम असूल उपर गरिनेछ ।

४६. प्रतिलिपि दस्तुर सम्बन्धि व्यवस्थाः - १) कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली वार्षिक आर्थिक विवरण, लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, शेयरधनिको दर्ता किताब, दर्ता प्रमाणपत्र वा कम्पनीको तर्फबाट कार्यालयमा पेश गरीएको कुनै लिखतको प्रतिलिपि कुनै शेयरधनी वा अरु कुनै सरोकारवालाले माग गरेमा रु. ५०। - दस्तुर लिई प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।

२) साधारण सभाको काम कारबाहिको विवरणको प्रतिलिपि प्राप्त गर्ने प्रतिपृष्ठ रु. १०। - दस्तुर लाग्नेछ ।
३) संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि प्राप्त गर्ने प्रति पृष्ठ रु. २५। - दस्तुर लाग्नेछ ।
४) शेयर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि प्राप्त गर्ने रु. ५०। - दस्तुर लाग्नेछ ।
५) शेयरधनी वा डिबेन्चरवालाको दर्ता किताबको प्रतिलिपि प्राप्त गर्ने प्रतिपृष्ठ रु. ५०। - दस्तुर लाग्नेछ ।

४७. कम्पनी गाभिने कुरा: - १) यस कम्पनीमा कुनै अर्को कम्पनीलाई वा यस कम्पनीलाई कुनै अर्को कम्पनीमा गाभ्न आवश्यक भएमा कम्पनीको साधारण सभाले विशेष प्रस्ताव पारित गरी नेपाल सरकारको स्विकृती लिई ऐन बमोजिम अर्को कम्पनीलाई गाभ्न वा आफु अर्को कम्पनीमा गाभिन सकिनेछ ।

२) कम्पनी अर्को कम्पनीसंग गाभिदा शेयरको हेरफेर वा हस्तान्तरण वा कम्पनीको सम्पुर्ण जायजेथाको विक्रीमा सहमति नजनाउने शेयरधनीको हकमा साधारण सभाले गरेको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

४८. कम्पनीको खारेजीः १) कम्पनीको साधारण सम्बन्धि आवश्यक देखेमा विशेष प्रस्ताव पारित गरी नेपाल सरकारले मञ्जुरी दिएमा प्रचलित कानूनको आधारमा रही कम्पनी खारेज गर्न सकिनेछ ।

२) उपनियम (१) बमोजिम कम्पनी खारेजीका प्रस्ताव पारित गर्दा सधारण सभाले खारेजी कामका लागि एक वा एक भन्दा बढी लिक्वीडेटर तथा लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्नेछ । त्यसरी नियुक्ति भई लिक्वीडेटर तथा लेखा परीक्षकको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३) उपनियम (२) बमोजिम नियुक्त लिकिवडेटर तथा लेखा परीक्षकले कम्पनीको खरेजी सम्बन्धी काम कारबाही गर्नेछन् ।

४९. कुनै खास व्यवसाय गर्ने कम्पनीको नियमावलीमा खुलाउनु पर्ने भनी प्रचलित कानूनमा कुनै व्यवस्था गरिएको भए त्यस्तो कुरा खुलाउनेः छैन ।

५०. अन्य आवश्यक कुराहरु: छैन

५१. नियमावलीमा संशोधन भएमा लागु हुने अवस्था: यस नियमावलीमा कुनै शंसोधन भएमा 'साधारण सभाले विशेष प्रस्ताव पारित गरि सो निर्णय कार्यालयमा अभिलेख भए पछि मात्र नियमावली संशोधन भएको मानिनेछ ।

५२. नियमावली बाझिएको हदसम्म अमान्य हुने:- यस नियमावलीमा लेखिएका कूराहरु ऐन, अन्य प्रचलित कानून वा प्रवन्धपत्र संग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः वदर हुनेछन् ।

५३. संस्थापक सम्बन्धि विवरणः

सि.नं.	संस्थापकको नाम	शेयर विवरण	कैफियत
१	नेपाल सरकार	३११६०	प्रति शेयर रु.१००० दरले
२	वन पैदावार विकास समिति	१३०२	प्रति शेयर रु.१००० दरले
३	नेपाल औषधि लिमिटेड	१३०२	प्रति शेयर रु.१००० दरले
४	कृषी विकास वैक	१११६	प्रति शेयर रु.१००० दरले
५	सर्व साधारण	३७२०	प्रति शेयर रु.१००० दरले

संचालक समितिको उद्घोषणः जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडको मिति २०७९/०६/२९ को साधारण सभाको निर्णय बमोजिम हाल परिवर्तित ढाँचाको यो नियमावली मस्यौदा गरेको ठीक साँचो हो । यो नियमावलीमा उल्लेखित नाम, पद, हस्ताक्षरको व्यहोरा ठिक साँचो हो । कुनै कारणले झट्टा ठहरिन गएमा सिर्जना हुने दायित्व व्यहोर्न मञ्चुरी छ । यो नियमावलीमा लेखिएका कुरा साँचो हो झट्टा ठहरे कानून बमोजि सहन बझाउन मञ्चुर छु भनी सहि छाप गर्ने:-

(संगिता यादव)
(महाप्रवन्धक)

मसौदाकार

अधिवक्ता:- सेवन्तराज निरौला

प्र.प.नं. ४८१६

इति संवत् २०७९ साल असोज महिना २९ गते रोज २९ शुभम्